

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

* ОПШТИНА СОПОТ *

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

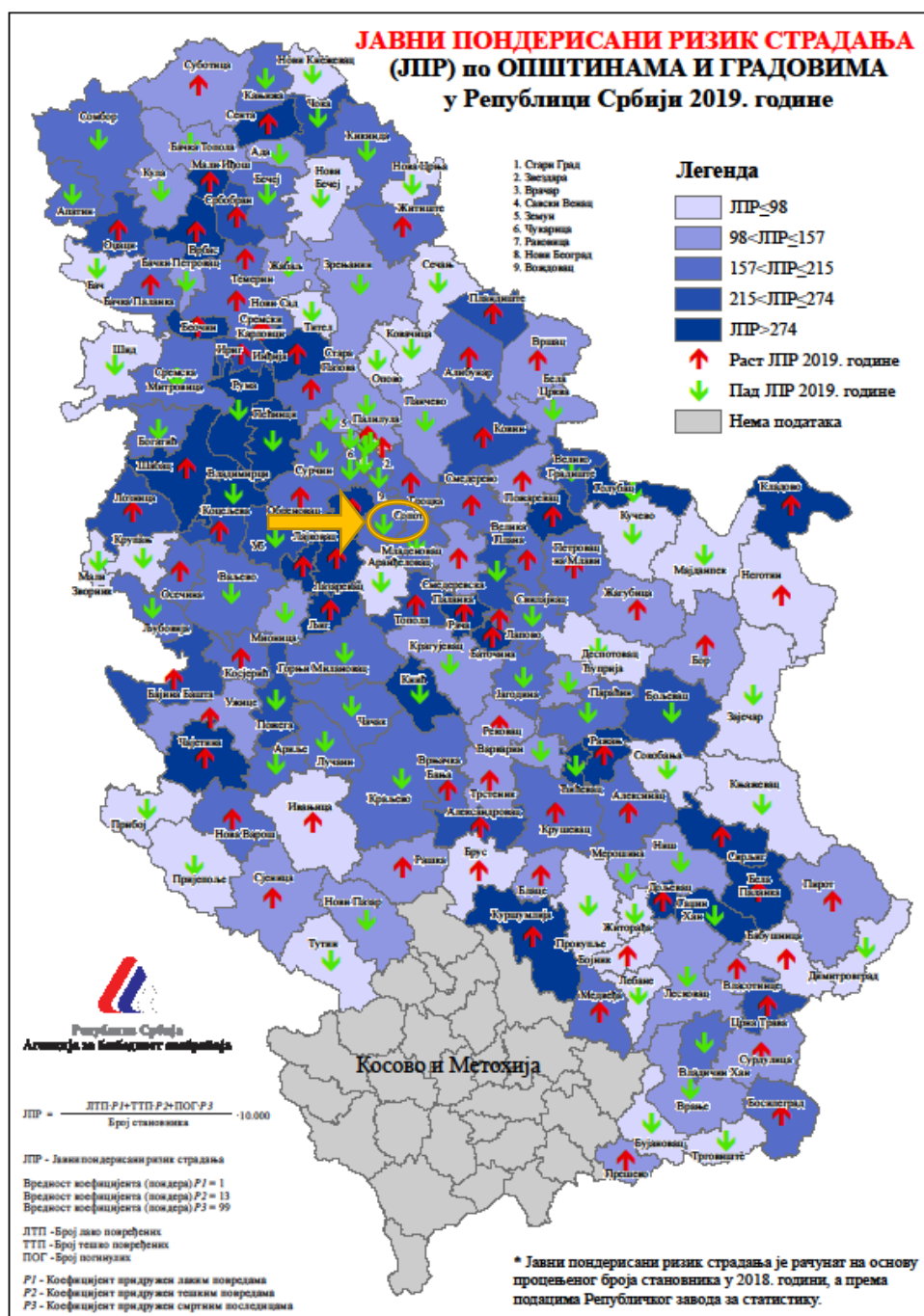
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Сопот. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Сопот. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учесника, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Сопот.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Сопот, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

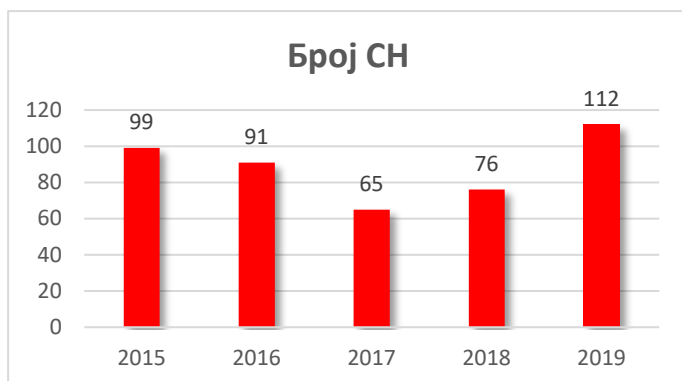
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИКИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

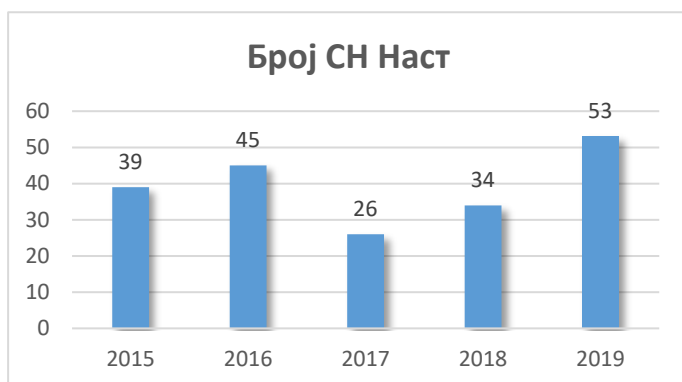

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Сопот припада класи **средње вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **443.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **197.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **11.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **308.**

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА **СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА**

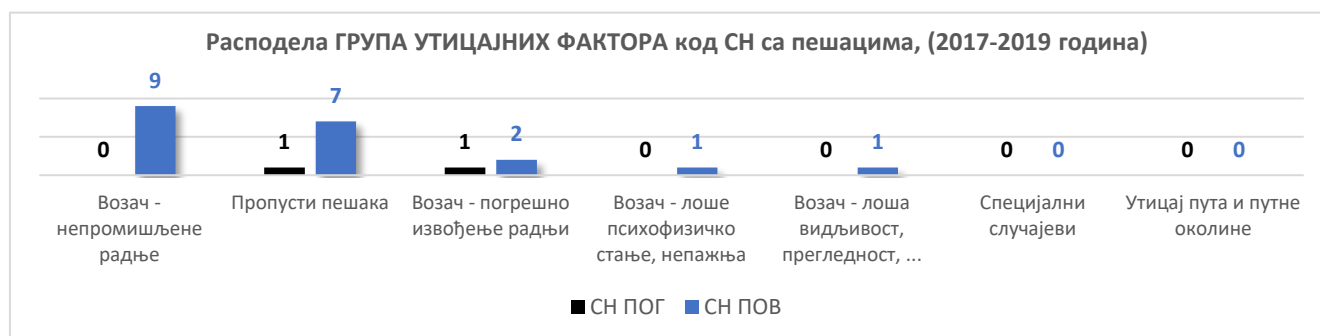
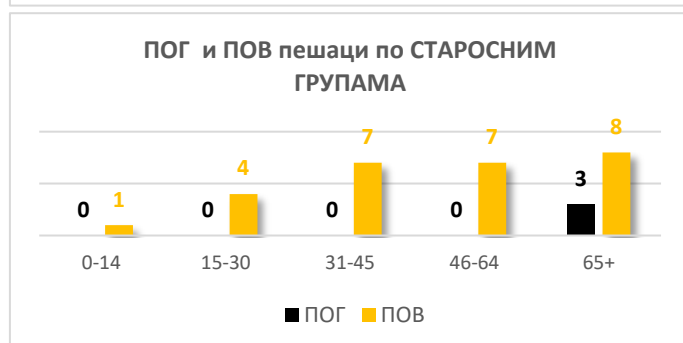

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 године**.

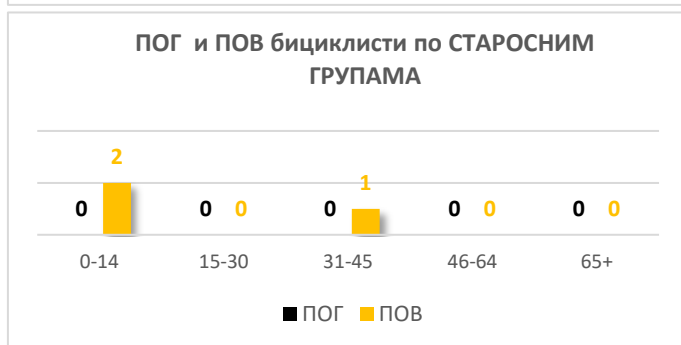
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

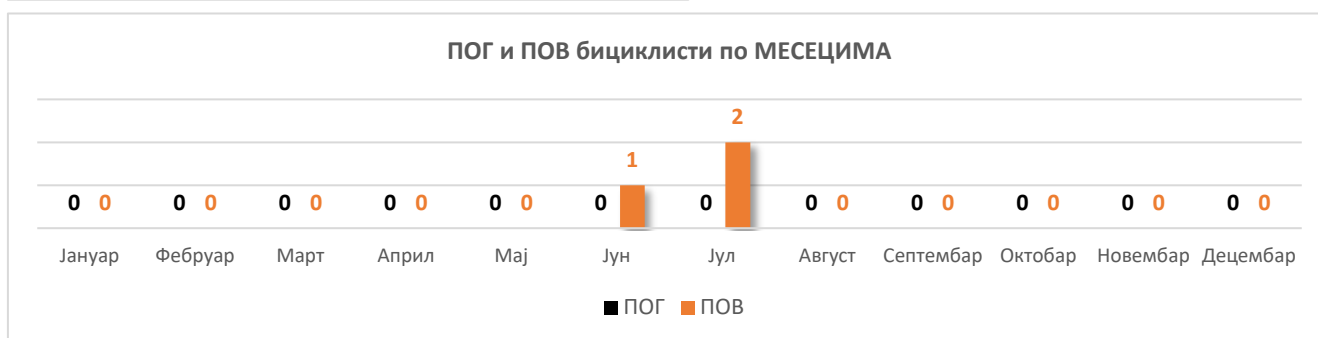
- Број погинулих пешака је 3, што чини 27% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 27, што чини 9% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **фебруару, августу и децембру**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

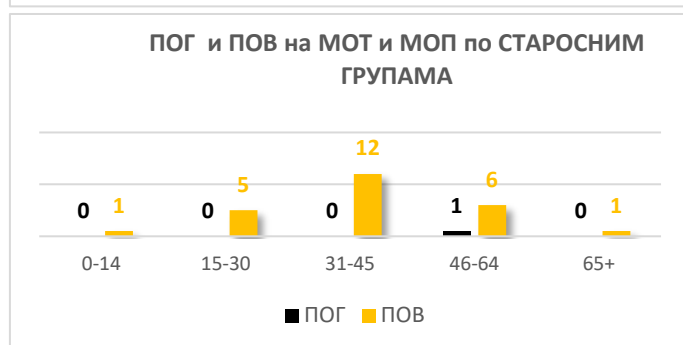
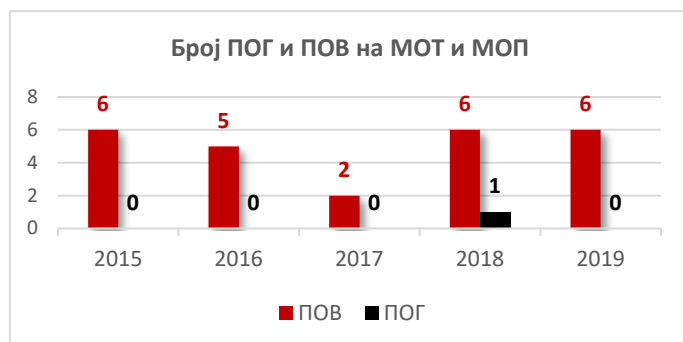
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

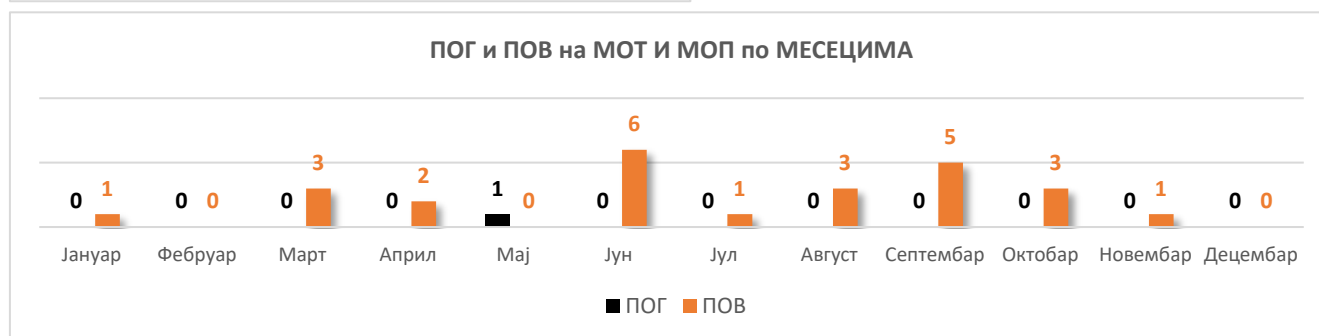
- Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 3, што чини 1% повређених лица у СН (у Србији чине 8% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **0-14 година**.
- Бициклисти највише страдају у **јулу**.
- У периоду од 2017. до 2019.године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Утицај неисправности возила**.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

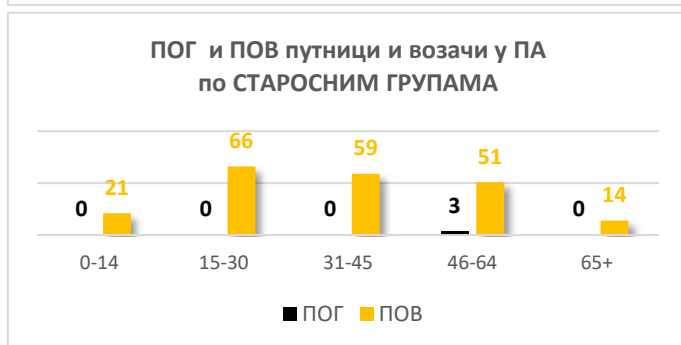

- **Једно погинуло лице на мотоциклу и мопеду**, што чини **9%** погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- **Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 25**, што чини **8%** повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на **МОТ и МОП** је међу лицима старости **31-45 година**.
- Лица на **МОТ и МОП** највише страдају у **јуну**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са **МОТ и МОП** најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је **Возач - непромишљене радње**.

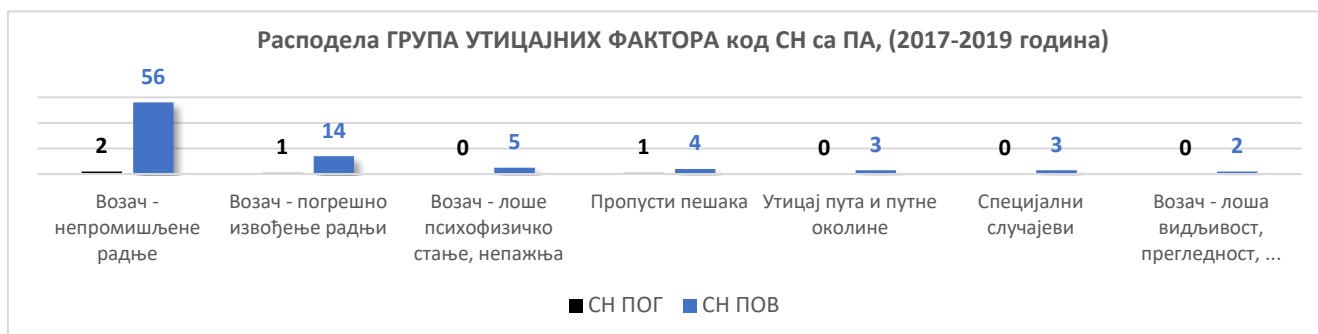
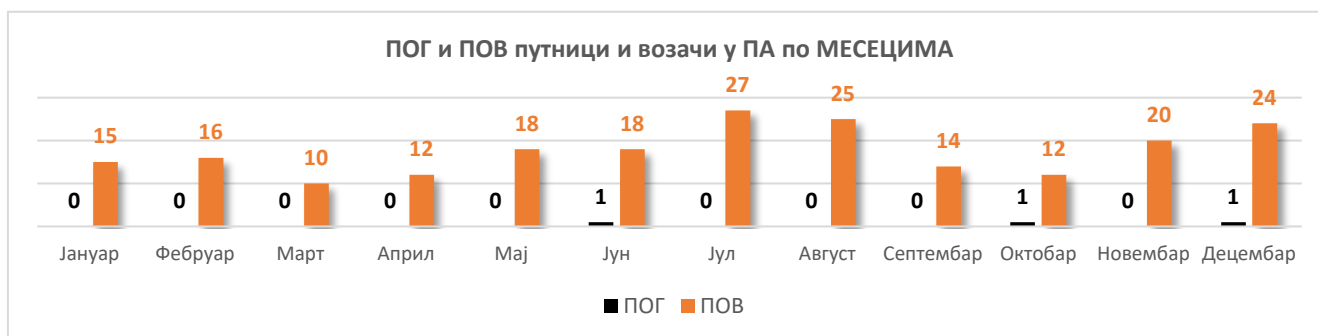

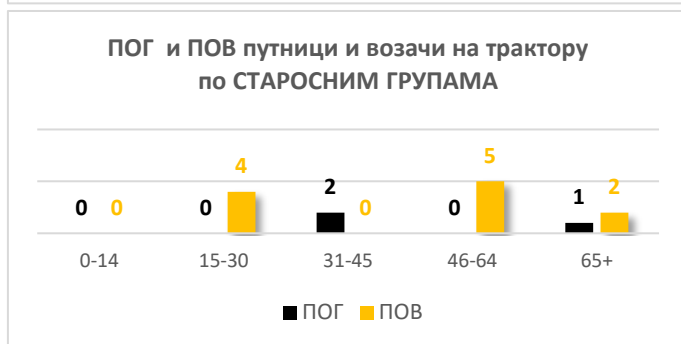
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

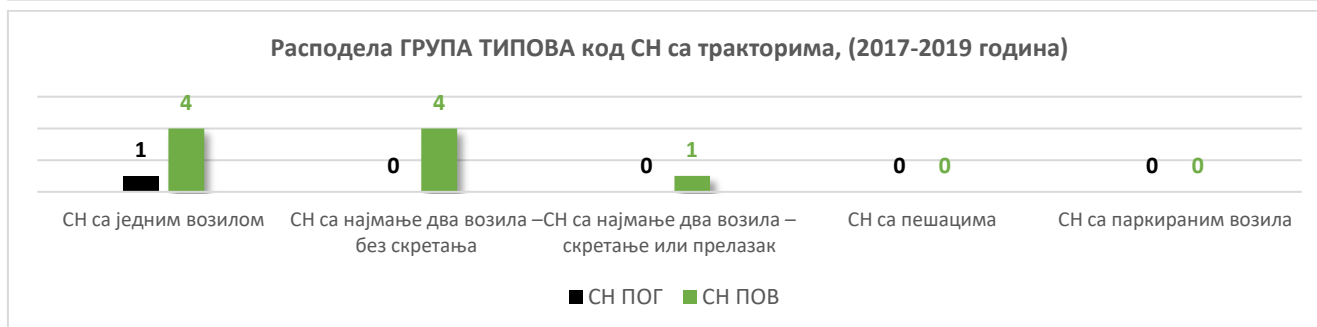
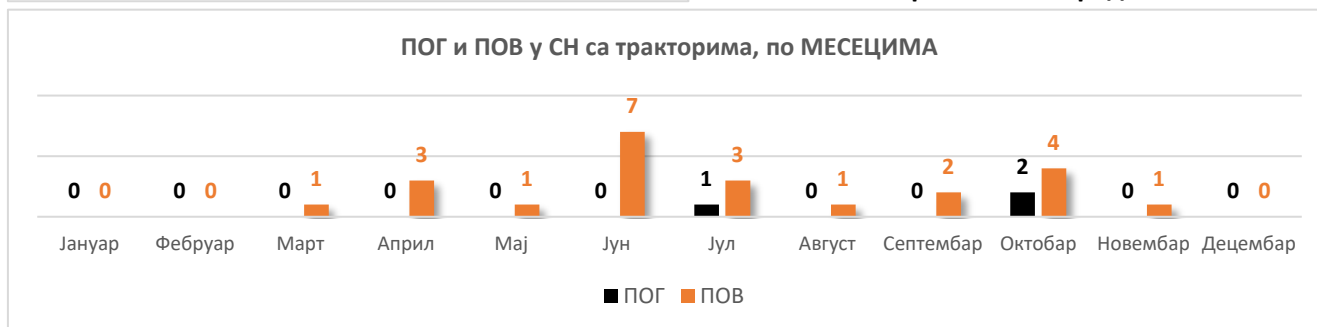
- Број погинулих возача и путника у ПА је 3, што чини 27% погинулих лица у СН (у Србији чине 45% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 211, што чини 69% повређених лица у СН (у Србији чине 60% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је Возач - непромишљене радње.

8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

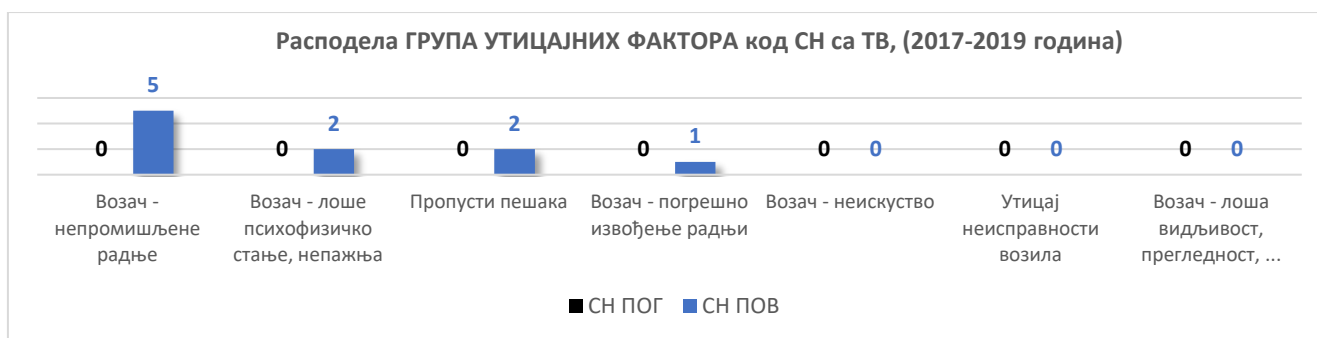
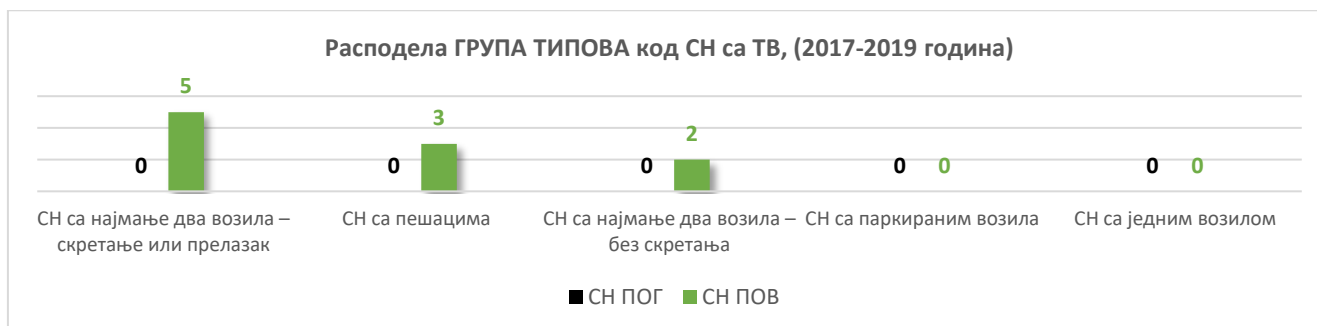
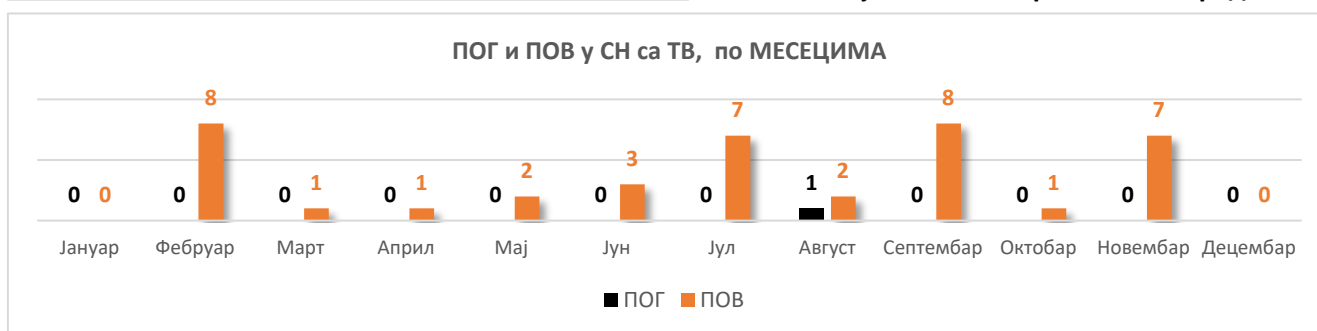
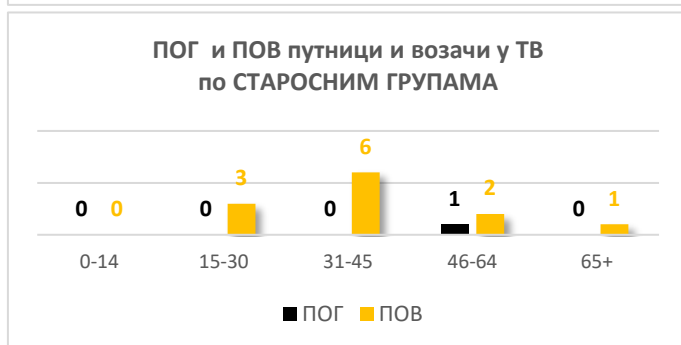
- Број погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора је 3, што чини **27% погинулих лица** у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине **7% повређених** лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 године**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **јуну**.
- У периоду од 2017. до 2019.године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019.године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - непромишљене радње**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

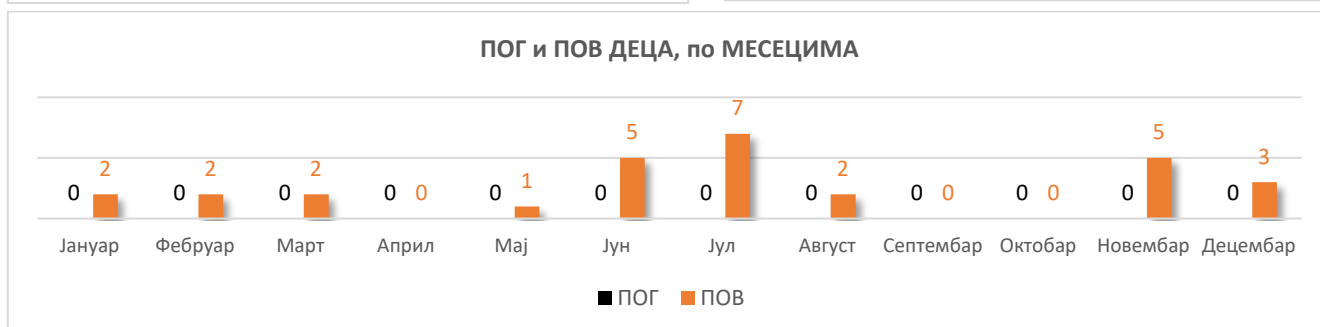
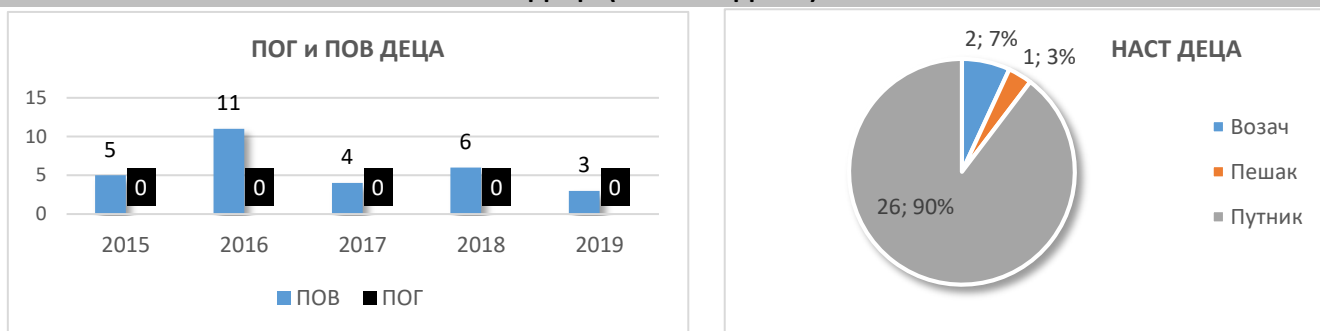

- Једно погинуло лице у СН са учешћем теретних возила, што чини 9% погинулих лица у СН (у Србији чине 24% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 13% повређених лица у СН (у Србији чине 15% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 31-45 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у фебруару и септембру.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.

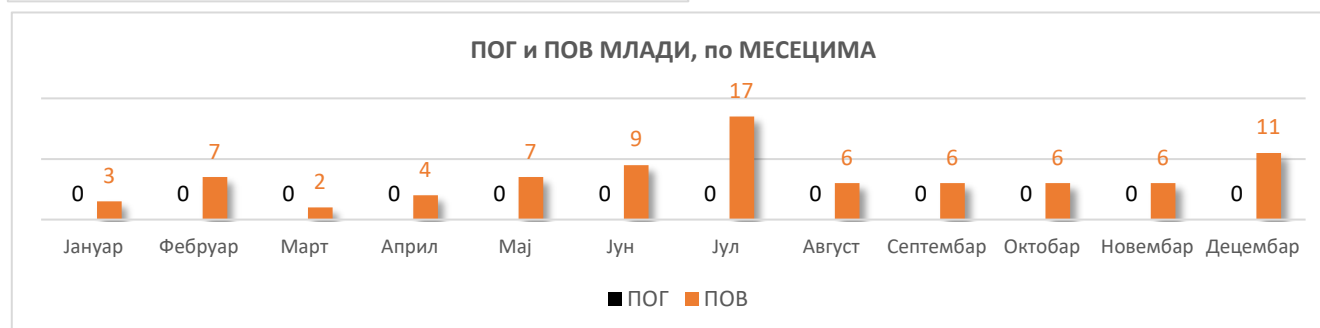
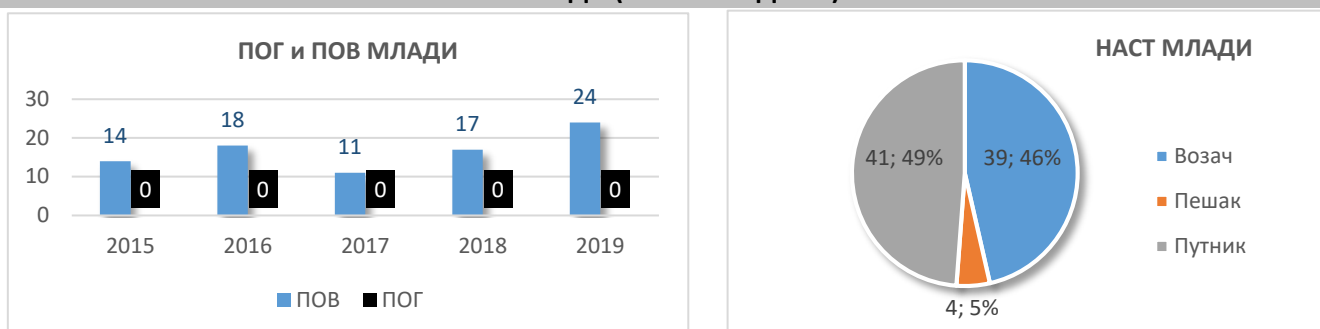
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

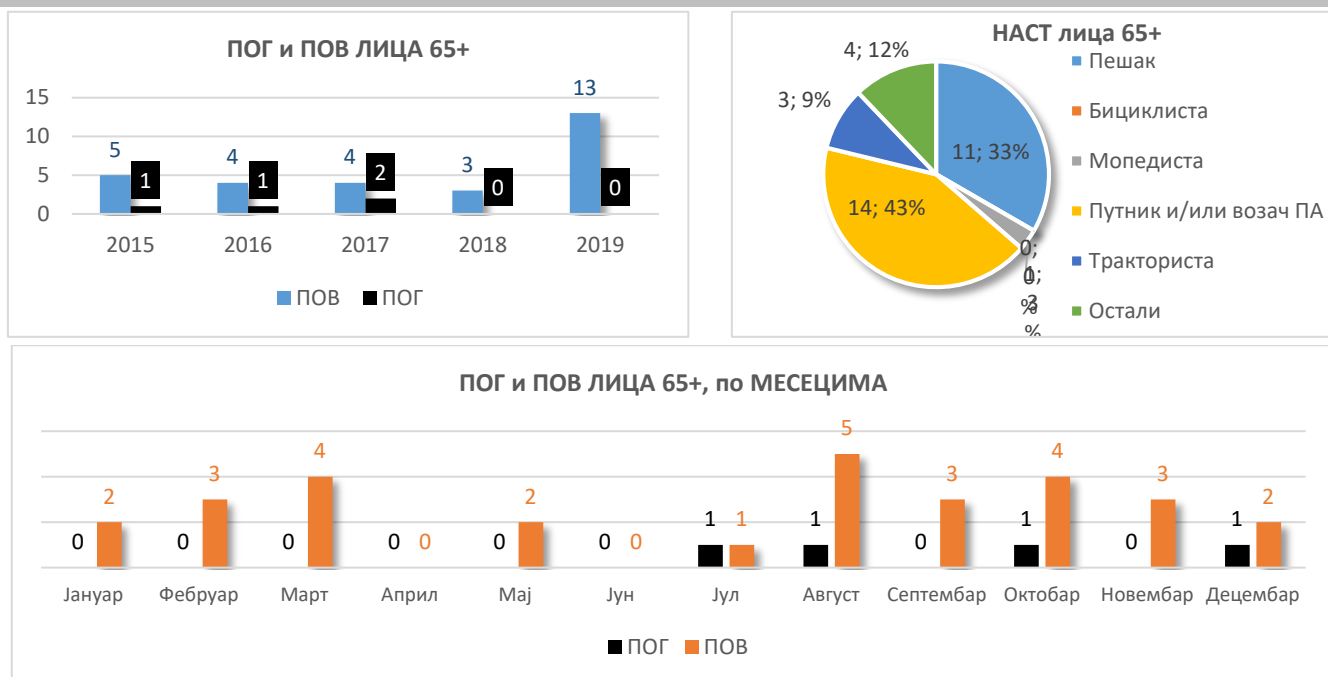
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је 29, док није било погинуле деце.
- Деца путници чине 90%, деца пешаци 3%, а деца возачи 7% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у јулу.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Није било погинулих младих лица (у Србији чине 20% погинулих лица), док је број повређених младих: 84, што чини 27% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству путника (49%).
- Млади највише страдају у јулу.

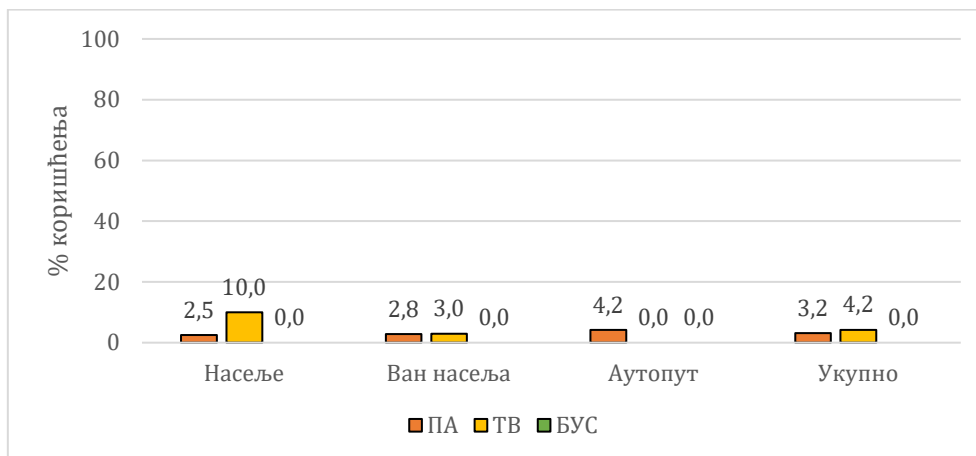
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

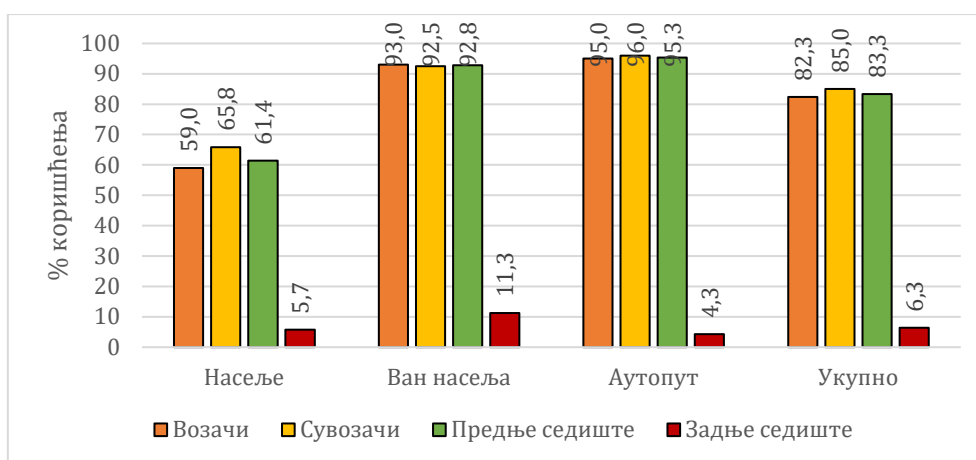
- Укупно је **погинуло 4 старија лица**, што чини **36%** укупно погинулих лица (у Србији чине 27% погинулих лица), док је број **повређених** старијих лица: **29**, што чини **9%** укупно повређених лица (у Србији чине 10% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (42%).
- Старији највише страдају у **августу**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ СОПОТ

Током истраживања на територији општине Сопот највећа употреба мобилних телефона евидентирана је код возача теретних возила у насељу (10%). У насељу коришћење мобилних телефона евидентирано је још код 2,5% возача путничких аутомобила. На саобраћајницама ван насеља око 3% возача путничких аутомобила и теретних возила користе мобилни телефон. На аутопуту, коришћење мобилних телефона евидентирано је код возача путничких аутомобила (4,2%), Дијаграм бр. 11.1.

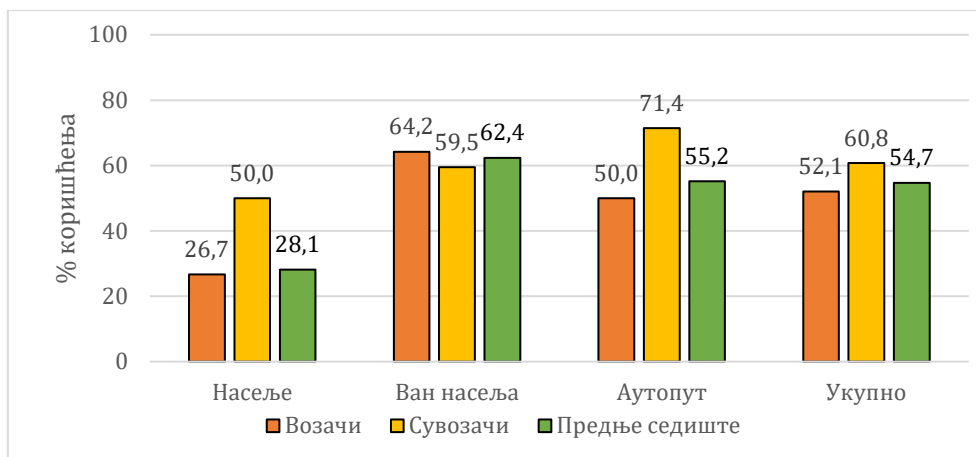

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Сопот

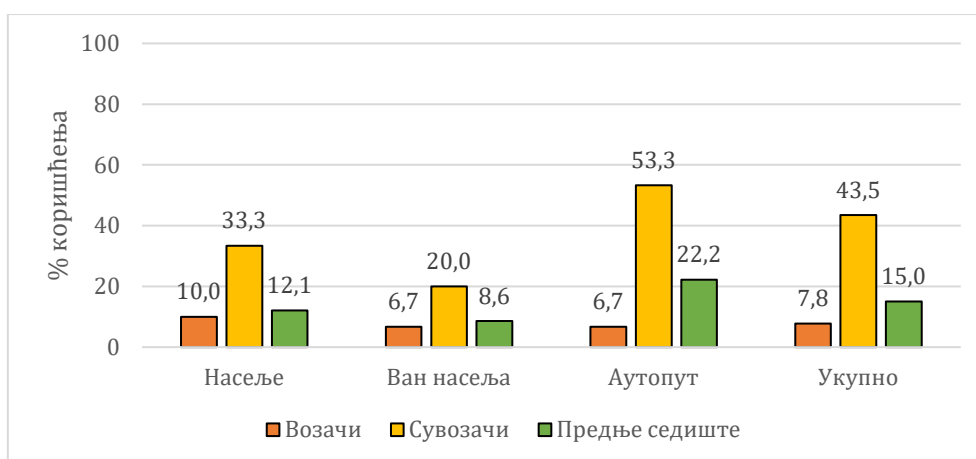
Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у општини Сопот

Индикатор употребе сигурносног појаса на предњем седишту на територији општине Сопот има највећу вредност на аутопуту, затим следе саобраћајнице ван насеља, док је у насељу значајно мања вредност индикатора. На аутопуту 95,3% возача и сувозача користи сигурносни појас у Сопоту; ван насеља вредност индикатора употребе појаса на предњем седишту износи 92,8%. У насељу, свега 59% возача и 65,8% сувозача користи сигурносни појас. За све три категорије саобраћајница, просечна употреба појаса износи 6,3%, при чему је највећа вредност индикатора евидентирана ван насеља (11,3%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5t у општини Сопот

У теретним возилима на територији општине Сопот, просечно 52,1% возача теретних возила користи сигурносни појас за све три категорије саобраћајнице. Највећа вредност индикатора је на саобраћајницама ван насеља (64,2%), следи аутопут (50%), док је најмања вредност индикатора у насељу (26,7%). Просечна употреба појаса сувозача у теретним возилима у општини Сопот износи 60,8%, Дијаграм бр. 11.3.

Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Сопот

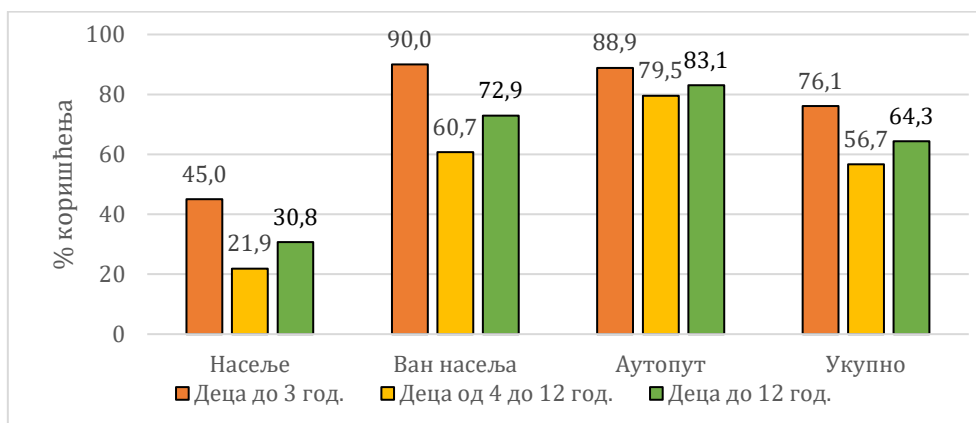
Коришћење појаса у аутобусима, на територији општине Сопот има мале вредности. Наиме, просечно за све три категорије саобраћајница 7,8% возача користи сигурносни појас. Просечно коришћење појаса сувозача у аутобусима износи 43,5%, Дијаграм бр. 11.4.

Индикатор употребе заштитних система за децу до 3 године, на територији општине Сопот ван насеља и на аутопуту износи око 90%. У насељу 45% деце до 3 године се правилно превози. Коришћење заштитних система за децу од 4 до 12 година најчешће је на аутопуту (79,5%), затим на саобраћајницама ван насеља (60,7%), док је најмања у насељу, где 21,9% деце од 4 до 12 година користи заштитне системе, Дијаграм бр. 11.5.

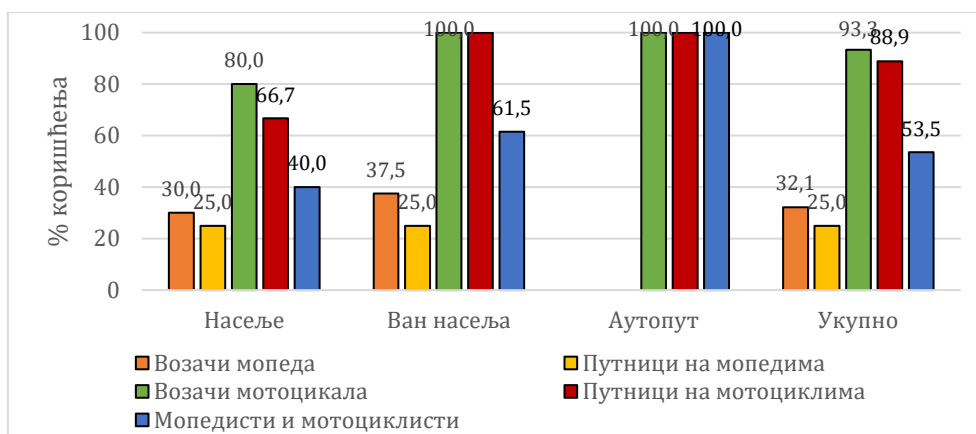
На територији општине Сопот, евидентирани возачи и путници мотоцикала, на саобраћајницама ван насеља и на аутопуту су користили заштитну кацигу. У насељу, употреба заштитне кациге, евидентирана је код 80% возача мотоцикала и 66,7% путника на мотоциклима. Резултати истраживања показују ниске вредности индикатора коришћења заштитне кациге возача и путника на мопедима. Наиме, просечно 32,1%

мопедиста и 25% путника на мопедима користи заштину кацигу, при чему нема значајне разлике према категорији саобраћајнице, Дијаграм бр. 11.6.

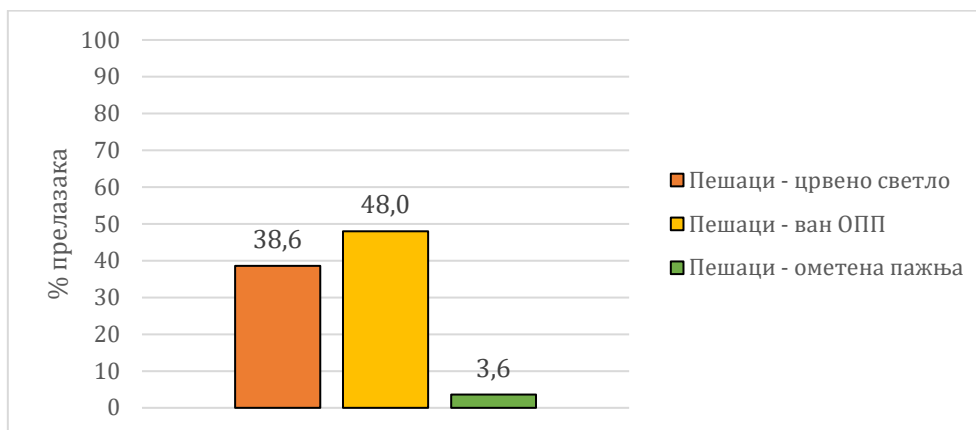
Истраживања понашања пешака на територији општине Сопот, показала су да 38,6% пешака прелази коловоз током укљученог црвеног светла. Приближно сваки други пешак прелази коловоз ван обележеног пешачког прелаза у општини Сопот (48%). Током истраживања, евидентираних 3,6% пешака који су прелазили коловоз на пешачком прелазу имали су ометену пажњу, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Сопот

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Сопот

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Сопот

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Сопот у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	3	10	0	0
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	1	15	0	0
ЦИЉ	2020. год.	1	max 5	0	0

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине Сопот, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се **укупно 443 саобраћајних незгода**, од којих је **197 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 11 лица**, док је теже и лакше **повређено 308 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинуло је 3 пешака**, што чини **27%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Није било погинулих бициклиста** у СН.
- **Погинуло је једно лице на моторизованом двоточкашу**, што чини **9%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 3 возача и путника у ПА**, што чини **27%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један **од учесника био трактор**, погинуло је **3 лица**, што чини **27%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **1 лице**, што чини **9%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду **повређено је 29-оро деце**, док **није било погинуле деце** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **путника (90%)**.
- **Није било погинулих младих лица** у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника (49%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 4 лица старости 65 и више година**, што чини **36%** од укупног броја **погинулих лица**. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (42%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **јулу**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**